EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 12.5.2021
COM(2021) 237 final

2021/0121 (NLE)

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om den holdning, der skal indtages på Den Europæiske Unions vegne i Verdenshandelsorganisationens Almindelige Råd vedrørende Den Europæiske Unions anmodning om en forlængelse af WTO-fritagelsen, der indrømmer autonome handelspræferencer til Vestbalkan

BEGRUNDELSE

1. FORSLAGETS GENSTAND

Dette forslag har til formål at fastlægge den holdning, der skal indtages på Unionens vegne i Det Almindelige Råd under Verdenshandelsorganisationen ("WTO") i forbindelse med den planlagte vedtagelse af en afgørelse om at forlænge en WTO-fritagelse, der tillader Den Europæiske Union ("Unionen") at indrømme autonome handelspræferencer til Vestbalkan.

2. BAGGRUND FOR FORSLAGET

2.1. Marrakeshoverenskomsten om oprettelse af Verdenshandelsorganisationen

Marrakeshoverenskomsten om oprettelse af Verdenshandelsorganisationen ("WTO-overenskomsten") trådte i kraft den 1. januar 1995.

Den Europæiske Union er part i aftalen.

2.2. WTO's Ministerkonference og Almindelige Råd

Ministerkonferencen har i henhold til WTO-overenskomstens artikel IV, stk. 1, beføjelse til at træffe afgørelser i alle anliggender, der henhører under de multilaterale handelsaftaler.

I henhold til WTO-overenskomstens artikel IV, stk. 2, varetages Ministerkonferencens opgaver af Det Almindelige Råd i perioderne mellem Ministerkonferencens møder.

I henhold til WTO-overenskomstens artikel IX, stk. 1, træffer WTO sædvanligvis afgørelser ved konsensus.

2.3. Den retsakt, der skal vedtages af WTO's Almindelige Råd

I henhold til WTO-overenskomstens artikel IX, stk. 3, kan en forpligtelse, der er pålagt et medlem, fraviges under særlige omstændigheder.

Som følge af anmodningen fra Unionen kan WTO's Almindelige Råd vedtage en afgørelse om at forlænge den gældende WTO-fritagelse, der tillader Unionen at indrømme autonome handelspræferencer til Vestbalkan ("den påtænkte retsakt").

Den gældende fritagelse udløber den 31. december 2021. Formålet med den påtænkte retsakt er derfor at forlænge fritagelsen til den 31. december 2026.

Den påtænkte retsakt får bindende virkning for WTO-medlemmerne i overensstemmelse med WTO-overenskomstens artikel IX, stk. 3, samt artikel II, stk. 2, ifølge hvilken: "De aftaler og de dertil knyttede retsinstrumenter, der er indeholdt i bilag 1, 2 og 3 <...>, er integrerende dele af denne overenskomst og er bindende for alle medlemmer."

3. DEN HOLDNING, DER SKAL INDTAGES PÅ UNIONENS VEGNE

Den 16. december 2020 vedtog Europa-Parlamentet og Rådet forordning (EU) 2020/2172 om forlængelse af anvendelsesperioden for de autonome handelspræferencer indtil den 31. december 2025[1] for produkter med oprindelse i Vestbalkan (Albanien, Bosnien-Hercegovina,

[1] Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/2172 af 16. december 2020 om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1215/2009 om exceptionelle handelsforanstaltninger for lande og territorier, der deltager i eller er knyttet til Den Europæiske Unions stabiliserings- og associeringsproces (EUT L 432 af 21.12.2020, s. 7).

Kosovo[*], Montenegro, Nordmakedonien og Serbien). Handelspræferencerne blev oprindeligt indrømmet ved Rådets forordning (EF) nr. 2007/2000[2] og ændret og forlænget flere gange derefter.

Hvis der ikke i fornødent omfang foreligger en fritagelse for Unionens forpligtelser i henhold til artikel I, stk. 1, i den almindelige overenskomst om told og udenrigshandel (GATT 1994) og artikel XIII i GATT 1994, er det nødvendigt at udvide disse autonome handelspræferencer til at omfatte alle andre medlemmer af Verdenshandelsorganisationen (WTO).

Unionen skal derfor indgive en anmodning om at forlænge WTO-fritagelsen for så vidt angår autonome handelspræferencer, som Unionen har indrømmet Vestbalkan, i henhold til WTO-overenskomstens artikel IX, stk. 3, for en supplerende periode på fem år indtil den 31. december 2026. Ud over at indgive denne anmodning bør Unionen støtte vedtagelsen af denne anmodning i WTO's Almindelige Råd.

Dette ville være den fjerde forlængelse af fritagelsen, der oprindeligt blev indrømmet den 8. december 2000 indtil den 31. december 2006[3], og senest forlænget den 7. december 2016[4]. Årsagen til den oprindelige fritagelse og forlængelserne heraf er den vedvarende vanskelige økonomiske situation i regionen, og at den præferencebehandling af berettigede produkter, som Unionen indrømmer disse lande, har til hensigt at fremme den økonomiske udvikling på en måde, der er i overensstemmelse med målene i GATT 1994.

4. RETSGRUNDLAG

4.1. Proceduremæssigt retsgrundlag

4.1.1. Principper

I henhold til artikel 218, stk. 9, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) vedtager Rådet afgørelser om "fastlæggelse af, hvilke holdninger der skal indtages på Unionens vegne i et organ nedsat ved en aftale, når dette organ skal vedtage retsakter, der har retsvirkninger, bortset fra retsakter, der supplerer eller ændrer den institutionelle ramme for aftalen".

Begrebet "retsakter, der har retsvirkninger" omfatter retsakter, der har retsvirkninger i medfør af de folkeretlige regler, der gælder for det pågældende organ.

4.1.2. Princippernes anvendelse på det foreliggende tilfælde

WTO's Almindelige Råd er et organ, der er nedsat ved en overenskomst, nemlig WTO-overenskomsten.

Den retsakt, som Det Almindelige Råd ville blive opfordret til at vedtage, er en retsakt, der har retsvirkninger. Den påtænkte retsakt vil have bindende virkning i henhold til folkeretten, jf. WTO-overenskomstens artikel II, stk. 2, og artikel IX, stk. 3.

Den påtænkte retsakt supplerer eller ændrer ikke den institutionelle ramme for aftalen.

Det proceduremæssige retsgrundlag for den foreslåede afgørelse er derfor artikel 218, stk. 9, i TEUF.

---

[*] Denne betegnelse indebærer ingen stillingtagen til Kosovos status, og den er i overensstemmelse med UNSCR 1244/1999 og ICJ's udtalelse om Kosovos uafhængighedserklæring.

[2] EFT L 240 af 23.9.2000, s. 1. Forordning som senest ændret ved forordning (EF) nr. 530/2007 (EUT L 125 af 15.5.2007, s. 1), som kodificeret ved Rådets forordning (EF) nr. 1215/2009 af 30. november 2009 (EUT L 328 af 15.12.2009, s. 1).

[3] WT/L/380.

[4] G/C/W/731.

4.2. Materielt retsgrundlag

4.2.1. Principper

Det materielle retsgrundlag for en afgørelse i henhold til artikel 218, stk. 9, i TEUF afhænger hovedsagelig af formålet med og indholdet af den påtænkte retsakt, hvortil der skal indtages en holdning på Unionens vegne. Hvis den påtænkte retsakt har et dobbelt formål eller består af to elementer, og det ene af disse formål eller elementer kan bestemmes som det primære, mens det andet kun er sekundært, skal den afgørelse, der vedtages i henhold til artikel 218, stk. 9, i TEUF, have et enkelt materielt retsgrundlag, nemlig det, der kræves af det primære eller fremherskende formål eller element.

4.2.2. Princippernes anvendelse på det foreliggende tilfælde

Det primære formål med og indhold af den påtænkte retsakt vedrører den fælles handelspolitik.

Det materielle retsgrundlag for den foreslåede afgørelse er derfor artikel 207, stk. 4, første afsnit.

4.3. Konklusion

Retsgrundlaget for den foreslåede afgørelse bør være artikel 207, stk. 4, første afsnit, sammenholdt med artikel 218, stk. 9, i TEUF.

2021/0121 (NLE)

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om den holdning, der skal indtages på Den Europæiske Unions vegne i Verdenshandelsorganisationens Almindelige Råd vedrørende Den Europæiske Unions anmodning om en forlængelse af WTO-fritagelsen, der indrømmer autonome handelspræferencer til Vestbalkan

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 207, stk. 4, første afsnit, sammenholdt med artikel 218, stk. 9,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Overenskomsten om oprettelse af Verdenshandelsorganisationen (WTO-overenskomsten") blev indgået af Unionen ved Rådets afgørelse 94/800/EF[1] og trådte i kraft den 1. januar 1995.

(2) I henhold til WTO-overenskomstens artikel II, stk. 2, er de aftaler og de dertil knyttede retsinstrumenter, der er indeholdt i bilag 1, 2 og 3 ("multilaterale handelsaftaler"), herunder den almindelige overenskomst om told og udenrigshandel ("GATT 1994"), integrerende dele af denne overenskomst og er bindende for alle medlemmer.

(3) Ministerkonferencen kan i henhold til WTO-overenskomstens artikel IV, stk. 1, træffe afgørelser i alle anliggender, der henhører under de multilaterale handelsaftaler. Ministerkonferencen består af repræsentanter fra alle medlemmerne, og mødes mindst én gang hvert andet år. I henhold til WTO-overenskomstens artikel IV, stk. 2, varetages Ministerkonferencens opgaver af Det Almindelige Råd i perioderne mellem Ministerkonferencens møder. I henhold til WTO-overenskomstens artikel IX, stk. 1, vedtager WTO sædvanligvis afgørelser ved konsensus.

(4) I overensstemmelse med WTO-overenskomstens artikel IX, stk. 3, kan Ministerkonferencen under særlige omstændigheder beslutte at give fritagelse for en forpligtelse, der er pålagt et medlem i henhold til WTO-overenskomsten eller en af de multilaterale handelsaftaler.

(5) Unionen blev først indrømmet en fritagelse for sine forpligtelser i henhold til artikel I, stk. 1, i GATT 1994, den 8. december 2000 indtil den 31. december 2006[2], der senest blev forlænget den 7. december 2016 indtil den 31. december 2021, i det omfang det var nødvendigt for at tillade Unionen at indrømme præferencebehandling af berettigede produkter med oprindelse i Vestbalkan.

---

[1] Rådets afgørelse 94/800/EF af 22. december 1994 om indgåelse på Det Europæiske Fællesskabs vegne af de aftaler, der er resultatet af de multilaterale forhandlinger i Uruguay-rundens regi (1986-1994), for så vidt angår de områder, der hører under Fællesskabets kompetence (EFT L 336 af 23.12.1994, s. 1).

[2] WT/L/380.

(6) Den 16. december 2020 vedtog Europa-Parlamentet og Rådet forordning (EU) 2020/2172 og forlængede igen anvendelsesperioden for de autonome handelspræferencer indtil den 31. december 2025[3] for Vestbalkan (Albanien, Bosnien-Hercegovina, Kosovo[*], Montenegro, Nordmakedonien og Serbien).

(7) Hvis der ikke foreligger en fritagelse for WTO-forpligtelser, ville det være nødvendigt at udvide Unionens anvendelse af autonome handelspræferencer for Vestbalkan indtil den 31. december 2025 til at omfatte alle andre WTO-medlemmer.

(8) Anmodningen om at forlænge WTO-fritagelsen, der indrømmer autonome handelspræferencer til Vestbalkan, er berettiget i betragtning af den vedvarende vanskelige økonomiske situation i regionen, og at den præferencebehandling af berettigede produkter, som Unionen indrømmer disse lande, har til hensigt at fremme den økonomiske udvikling på en måde, der er i overensstemmelse med målene i GATT 1994, og ikke at skabe handelshindringer for andre WTO-medlemmer. Derfor gælder de særlige omstændigheder, der berettiger en forlængelse af fritagelsen fra artikel I, stk. 1 og artikel XIII i GATT 1994, stadig.

(9) Den holdning, der skal indtages på Unionens vegne i WTO's Almindelige Råd bør fastlægges, da forlængelsen af WTO-fritagelsen for så vidt angår de autonome handelspræferencer, som Unionen har indrømmet til Vestbalkan, vil være bindende for medlemmerne af WTO —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Den holdning, der skal indtages på Unionens vegne i Verdenshandelsorganisationens Almindelige Råd (WTO), skal være at anmode om en forlængelse af den gældende WTO-fritagelse, for så vidt angår de autonome handelspræferencer, som Unionen har indrømmet til Vestbalkan, indtil den 31. december 2026 og at støtte vedtagelsen af denne anmodning.

Artikel 2

Denne afgørelse er rettet til Kommissionen.

Udfærdiget i Bruxelles, den […].

På Rådets vegne
Formand

[3] Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/2172 af 16. december 2020 om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1215/2009 om exceptionelle handelsforanstaltninger for lande og territorier, der deltager i eller er knyttet til Den Europæiske Unions stabiliserings- og associeringsproces (EUT L 432 af 21.12.2020, s. 7).

[*] Denne betegnelse indebærer ingen stillingtagen til Kosovos status, og den er i overensstemmelse med UNSCR 1244/1999 og ICJ's udtalelse om Kosovos uafhængighedserklæring.